टायटॅनिक

हरवले ...आणि सापडले

जूडी डोनेली

मराठी: अश्विनी बर्वे

टाइटॅनिक

हरवले... आणि सापडले

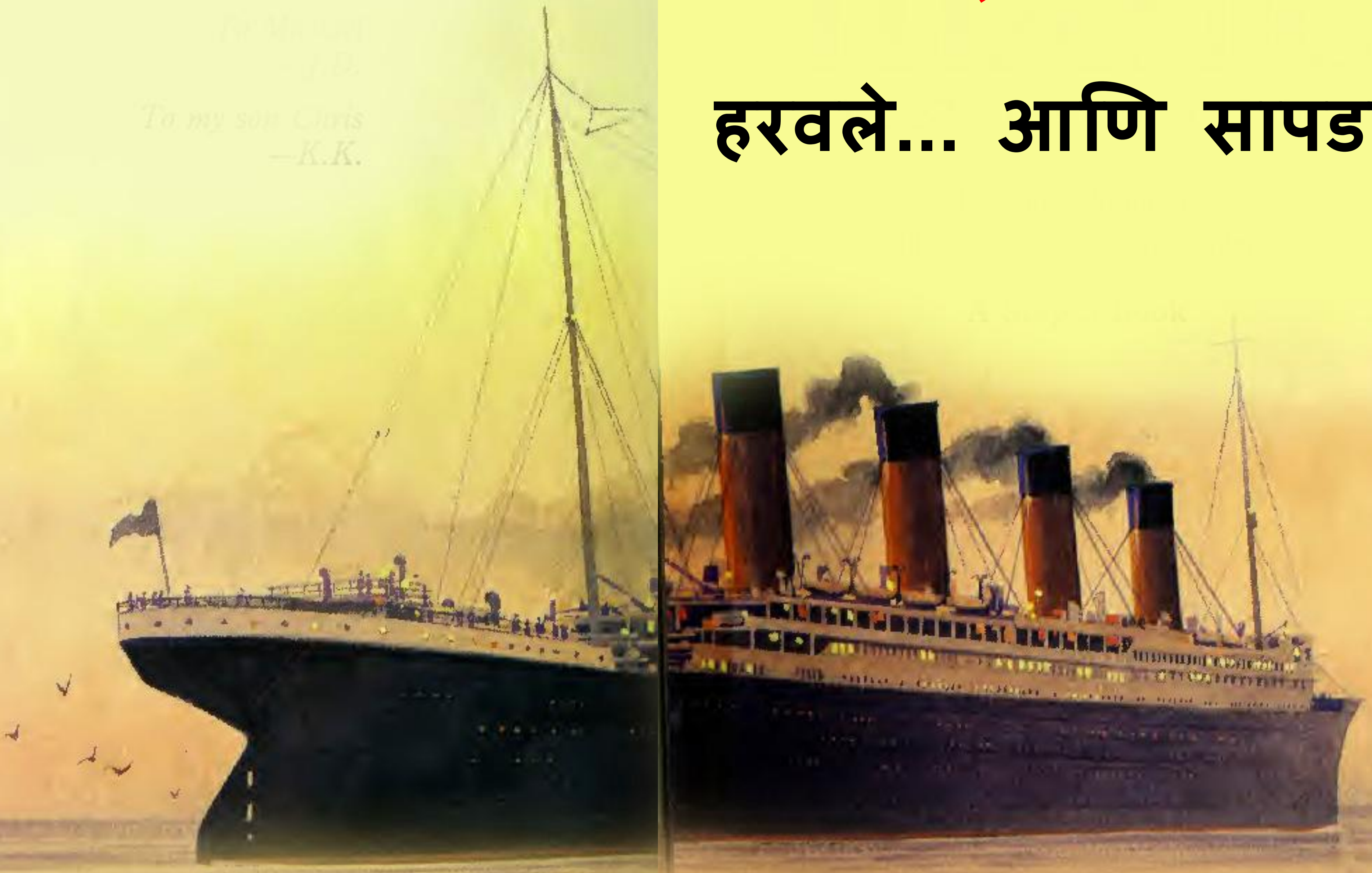

जूडी डोनेली

चित्र: कीथ कोहलर

१

अद्भुत जहाज

१० एप्रिल १९१२

संपूर्ण जगात एक अद्भुत नवीन जहाज आहे. हे नाव टाइटैनिक आहे. हे जहाज समुद्रात त्याच्या पहिल्या प्रवासासाठी निघाले आहे. ते इंग्लड ते अमेरिकेपर्यंत प्रवास करेल.

वर्तमानपत्रांनी टायटॅनिकला "अद्भुत जहाज" म्हटले होते, ज्यामध्ये ते तरंगते राजवाडे असे वर्णन केले होते. टायटॅनिकमध्ये रेस्टॉरंट्स, पोस्ट ऑफिस आणि अगदी खेळण्यातील उंटासह व्यायामशाळा होती.

या फोटोमध्ये जहाजाला एक भोक दिसते - जणू काही ते वेगळे केले आहे. आलिशान खोल्या वरच्या डेकवर आहेत. सर्वात खालच्या डेकवर तुम्हाला स्क्वॅश कोर्ट आणि स्विमिंग पूल दिसेल.

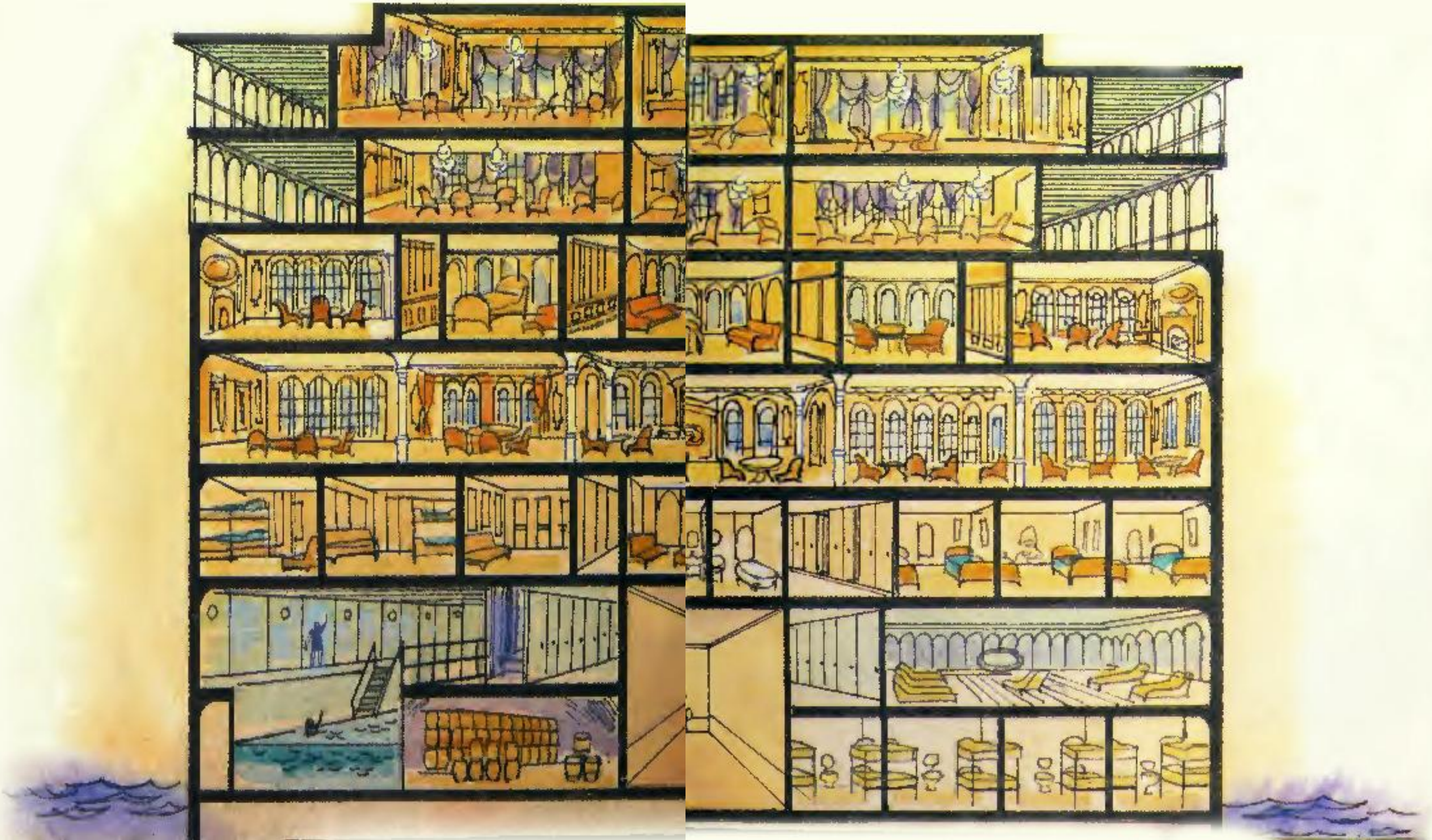

टायटॅनिक हे जगातील आतापर्यंतचे सर्वात मोठे जहाज आहे. ते जवळजवळ चार ब्लॉक लांब आणि अकरा मजली इमारतीइतके उंच आहे.

सर्वात चांगली गोष्ट म्हणजे तज्ञ म्हणतात की टायटॅनिक हे आतापर्यंत बांधलेले सर्वात सुरक्षित जहाज आहे. ते म्हणतात की ते बुडणार नाही. का? जहाजाला एक मजला नाही - त्याला दोन मजले आहेत, एक दुसऱ्याच्या आत आहे.

टायटॅनिकच्या सर्वात खालच्या कप्प्यात सोळा वॉटरटाइट कप्पे विभागलेले आहेत. जर एका कप्प्यात पाणी भरू लागले तर कॅप्टन फक्त एक स्विच दाबू शकतो. यामुळे जाड स्टीलचा दरवाजा बंद होईल आणि पाणी अडकेल. त्यानंतर जहाजाच्या उर्वरित भागात पाणी साचण्यापासून रोखता येईल. दोन, तीन किंवा चार कप्पेही पाण्याने भरता येतील. तरीही, टायटॅनिक तरंगत राहील.

टायटॅनिकचे आणखी एक टोपणनाव आहे - "श्रीमंत माणसाचे जहाज." जगातील काही श्रीमंत लोकांनी टायटॅनिकमधून प्रवास केला. त्यांच्या तिकिटांची किंमत एका खलाशीच्या संपूर्ण आयुष्यातील बचतीपेक्षा जास्त होती.

सगळेच प्रवासी श्रीमंत नसतात. काहींकडे खूप कमी पैसे असतात. ते आनंदासाठी प्रवास करत नाहीत. ते अमेरिकेत एक नवीन घर शोधणार आहेत.

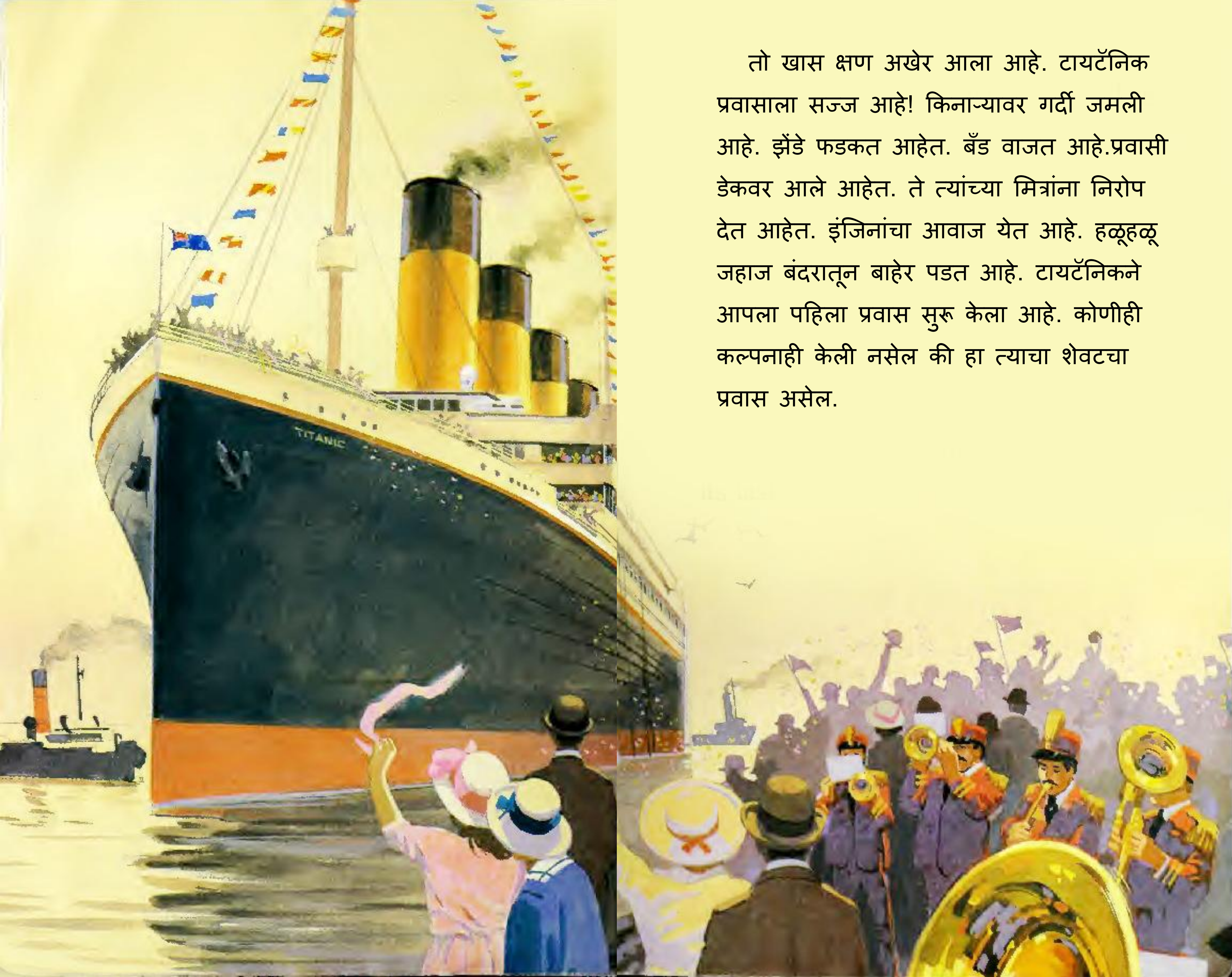

तो खास क्षण अखेर आला आहे. टायटॅनिक प्रवासाला सज्ज आहे! किनाऱ्यावर गर्दी जमली आहे. झेंडे फडकत आहेत. बँड वाजत आहे.प्रवासी डेकवर आले आहेत. ते त्यांच्या मित्रांना निरोप देत आहेत. इंजिनांचा आवाज येत आहे. हळूहळू जहाज बंदरातून बाहेर पडत आहे. टायटॅनिकने आपला पहिला प्रवास सुरू केला आहे. कोणीही कल्पनाही केली नसेल की हा त्याचा शेवटचा प्रवास असेल.

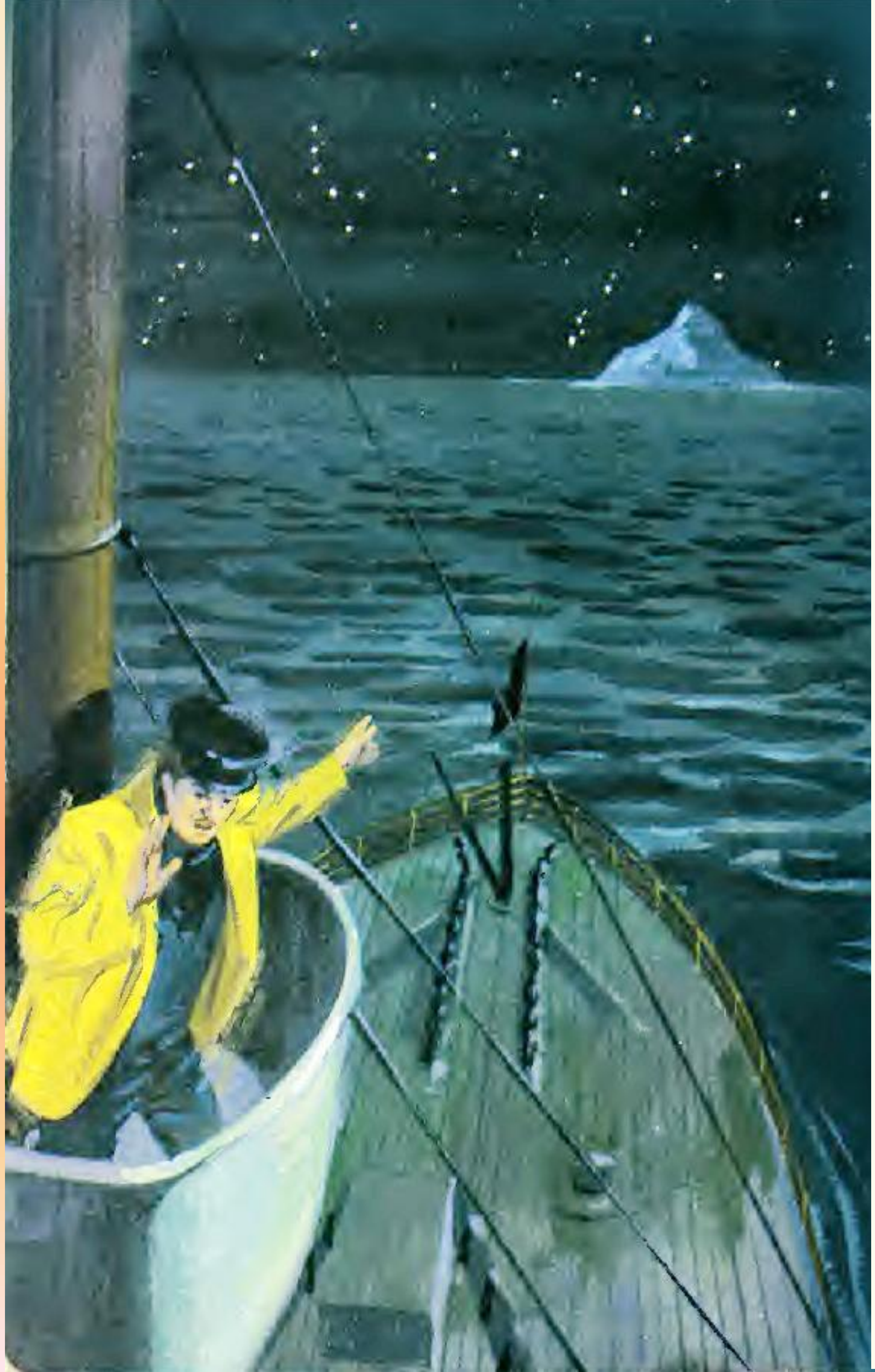

२

हिमखंड

१४ एप्रिल १९१२ आहे. टायटॅनिक कॅनडाच्या किनाऱ्याजवळ बर्फाळ पाण्यात आहे.जवळजवळ मध्यरात्र झाली आहे. जहाज शांत आहे. समुद्र काचेसारखा गुळगुळीत आहे. वारा थंड आहे. प्रवाशांनी चांगले जेवण केले आहे. त्यापैकी काही अजूनही पत्ते खेळत आहेत. बहुतेक जण त्यांच्या खोल्यांमध्ये झोपले आहेत. आत असणे ही एक आनंददायी रात्र आहे. पण पहारेकरी धोक्यापासून सावध असला पाहिजे. तो जहाजाच्या वरच्या कावळ्याच्या घरट्यात उभा आहे. तो अंधारात डोकावतो. अचानक पहारेकरीला एक काळोखी आकार दिसतो. तो बर्फाचा डोंगर आहे! आणि टायटॅनिक त्याच्या दिशेने सरळ जात आहे! पहारेकरी अलार्म वाजवतो. तो ओरडतो, "सरळ पुढे आइसबर्ग!"

खाली एक खलाशी जहाजाचे नेतृत्व करत आहे. तो जहाज वळवण्याचा प्रयत्न करतो, पण खूप उशीर झाला आहे. प्रचंड हिमखंड जहाजाच्या बाजूला आदळत आहे. धडधडण्याचा आवाज येतोय. धडधडण्याचा आवाज येतोय. तो खूप मोठा नाहीये, फक्त इथेच आहे. काही लोकांना ते लक्षातही येत नाही.

पण कॅप्टन लगेच त्याच्या खोलीतून बाहेर पडतो. तो खाली जातो. त्याला जहाजाचे नुकसान झाले आहे का ते पहायचे आहे. लवकरच त्याला भयानक सत्य कळते. हिमखंडाने जहाजाचे खूप नुकसान केले आहे. पाणी आत येत आहे. पाच वॉटरटाइट कप्पे आधीच पाण्याने भरले आहेत. आणि ते खूप जास्त आहे. आता काहीही करता येत नाही. हे अशक्य वाटते. पण ते खरे आहे. टायटॅनिक बुडत आहे!

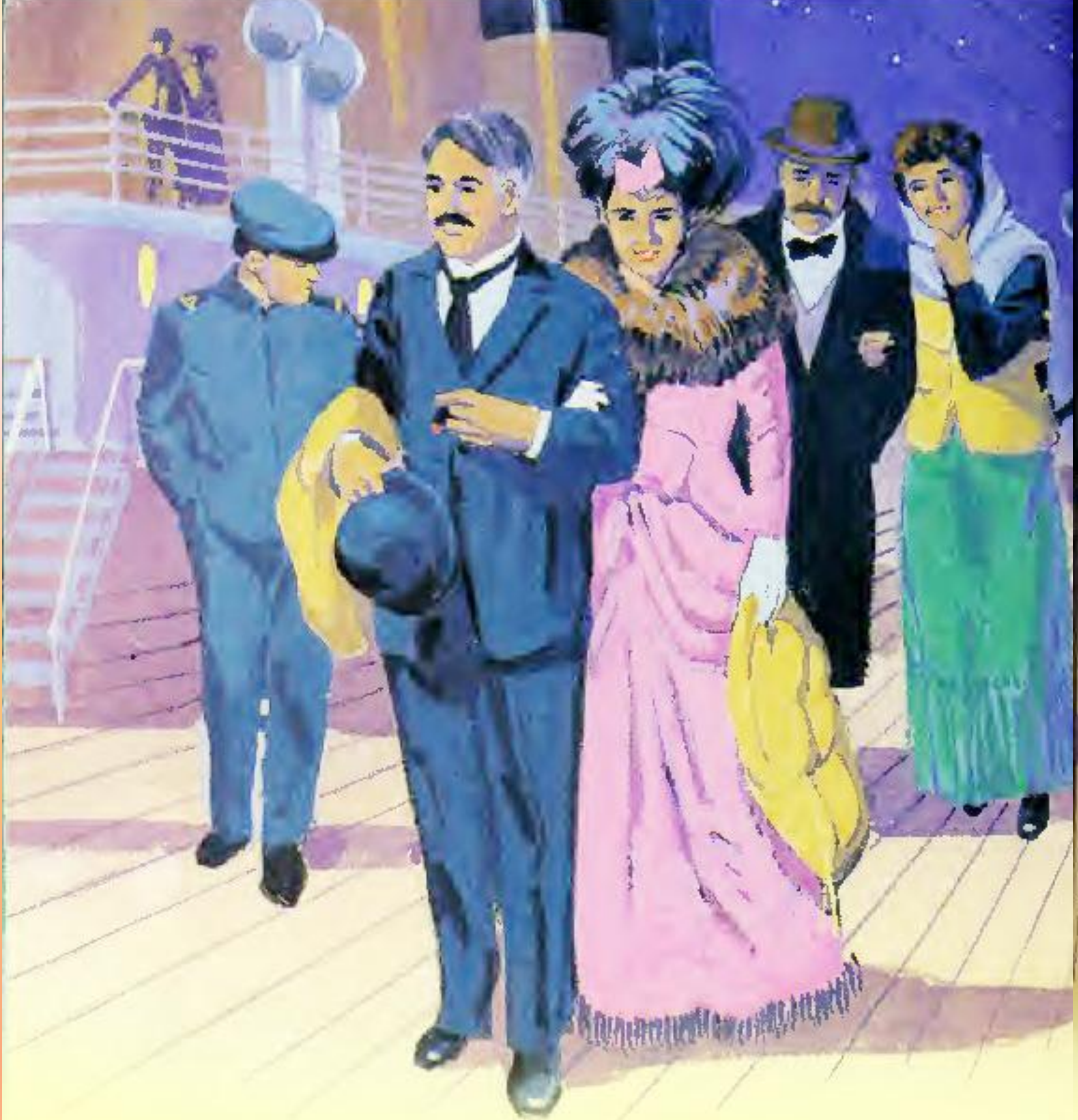

कॅप्टन आदेश देतो. प्रवाशांना जागे करा! मदतीसाठी रेडिओ! आणि लाईफबोट्स तयार ठेवा!कॅप्टन घाबरला आहे. त्याला माहित आहे की जहाजावर २,२२७ लोक आहेत आणि त्यापैकी १,१०० लोकांसाठी पुरेशा लाईफबोट्स आहेत.

प्रवाशांना हे माहित नाही. लोक डेकवर येताच हसतात आणि विनोद करतात. काहींनी संध्याकाळचे गाऊन घातले आहेत. काहींनी त्यांच्या पायजम्यावर लाईफ जॅकेट घातले आहेत. पण त्यांना काळजी वाटत नाही. त्यांना अजूनही असे वाटते की ते न बुडणाऱ्या जहाजावर आहेत.

लाइफबोटमध्ये चढा, खलाशी त्यांना सांगतात, "महिला आणि मुलांनी आधी आत जावे. जागा असेल तरच पुरुषांनी आत जावे. "बरेच लोक आत जाऊ इच्छित नाहीत. मोठे जहाज खूप सुरक्षित वाटते, लहान लाइफबोट कमी वाटतात. खलाशी घाईत असतात. त्यांना माहित असते की ते मोठ्या संकटात आहेत. ते लोकांना लाइफबोटमध्ये लवकर चढवतात. काही फक्त अर्ध्या भरलेल्या असतात, पण तरीही खलाशी त्यांना खाली उतरवतात.

बरेच प्रवासी लाईफबोट्सपासून खूप दूर आहेत. त्यांचे भवितव्य वाईट आहे. त्यांच्या खोल्या खाली आहेत. त्यांनाही माहित आहे की संकट आले आहे, पण त्यांना कुठे जायचे हे माहित नाही. काही जण त्यांचा मार्ग शोधण्याचा प्रयत्न करतात. ते हॉलमधून वर-खाली जातात. काहींना खलाशी मदत करतात. बहुतेक जण खाली वाट पाहतात.

रेडिओ रूममधील ऑपरेटर मदतीसाठी हाक मारतो. इतर जहाजे प्रतिसाद देतात, पण ती मैल दूर असतात. एक जहाज फार दूर नाही. त्याचे नाव कॅलिफोर्निया आहे. ते टायटॅनिकपासून फक्त दहा मैलांवर आहे. ते काही मिनिटांत बुडणाऱ्या जहाजापर्यंत पोहोचू शकते आणि सर्वांना वाचवू शकते.

टायटॅनिकचा ऑपरेटर वारंवार फोन करतो, पण कॅलिफोर्नियाचा माणूस प्रतिसाद देत नाही. रात्र झाली आहे आणि जहाजाचा रेडिओ बंद आहे. मदतीसाठी हाक मारणाऱ्या कोणालाही ऐकू येत नाही.

टायटॅनिक कॅलिफोर्नियाच्या माणसाला सिग्नल देण्याचा प्रयत्न करतो. ते फटाक्यांसारखे दिसणारे रॉकेट सोडते. कॅलिफोर्नियाच्या खलाशांना रॉकेट दिसतात, पण त्यांना समजत नाही की टायटॅनिक अडचणीत आहे. म्हणून ते येत नाहीत.

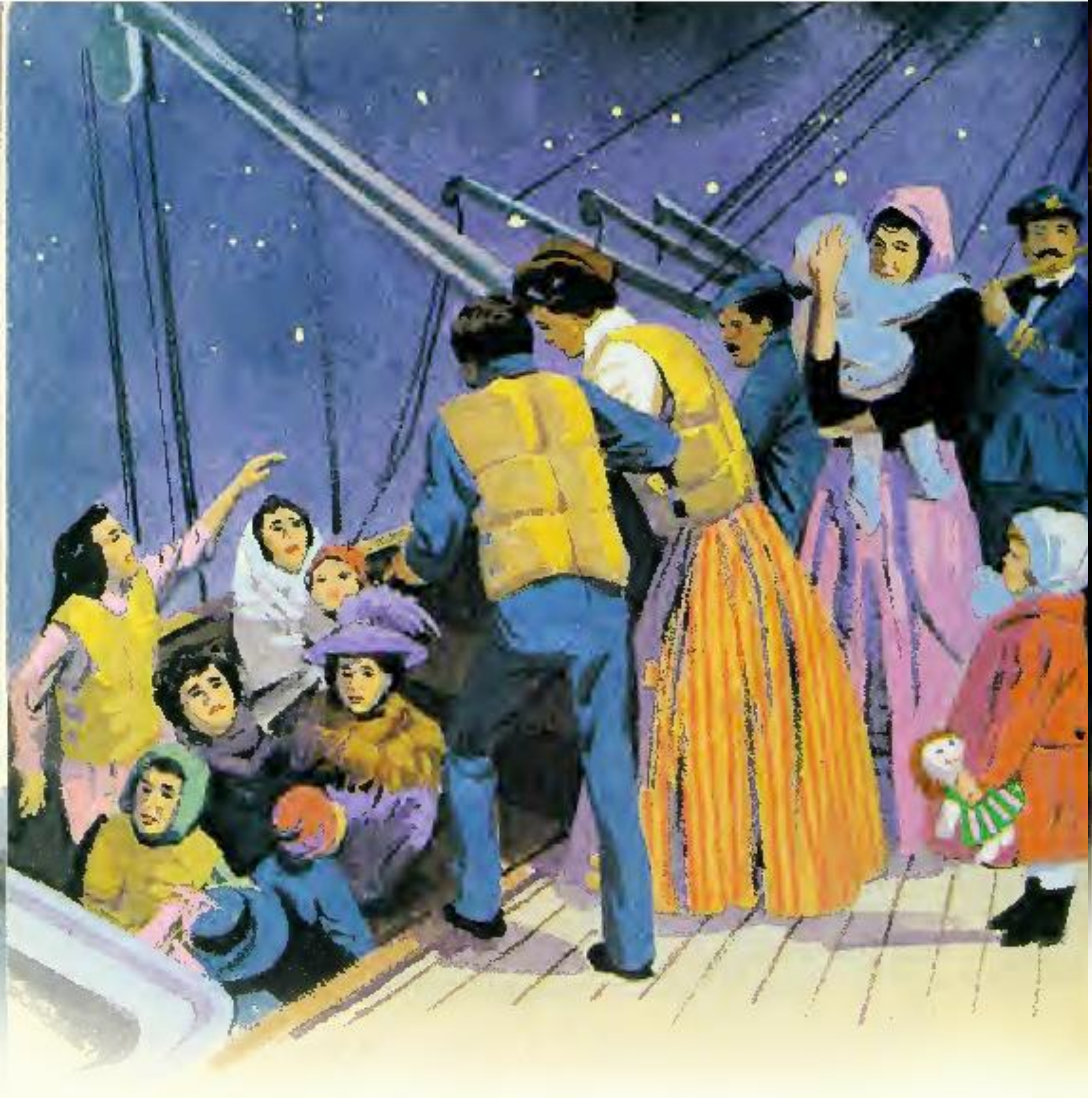

टायटॅनिकवर बँड वाजत आहे. संगीत आनंददायी आहे. पण लोक आता घाबरले आहेत. त्यांच्या पायाखाली डेक वाजत आहे. जहाज आणखी झुकत आहे. खालचा डेक पाण्याखाली गेला आहे.

दोन जीवरक्षक बोटी शिल्लक आहेत, पण खलाशी त्यांना बाहेर काढू शकत नाहीत. लाखो लोक अजूनही जहाजावर आहेत. आणि आतापर्यंत त्यांनाही माहित आहे की अंत जवळ आला आहे.

एक वृद्ध जोडपे हात धरून आहे. पत्नी तिच्या पतीला सोडणार नाही. एक माणूस त्याचे सर्वोत्तम कपडे घालतो. "मी एका सज्जनासारखा मरेन," तो म्हणतो.

काही लोक बर्फाळ पाण्यात उडी मारतात. काही भाग्यवान असतात. ते लाईफबोटपर्यंत पोहोचतात.

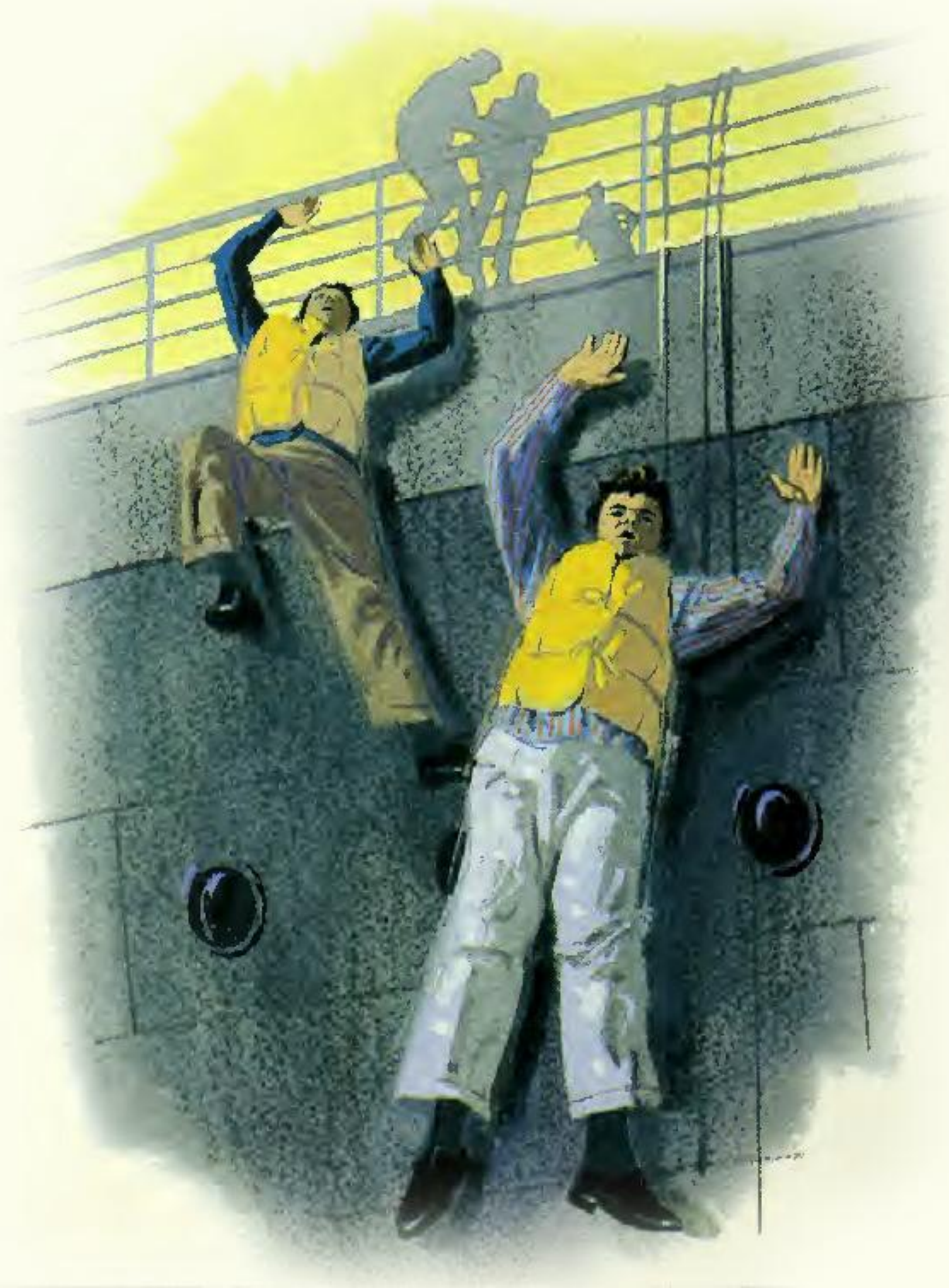

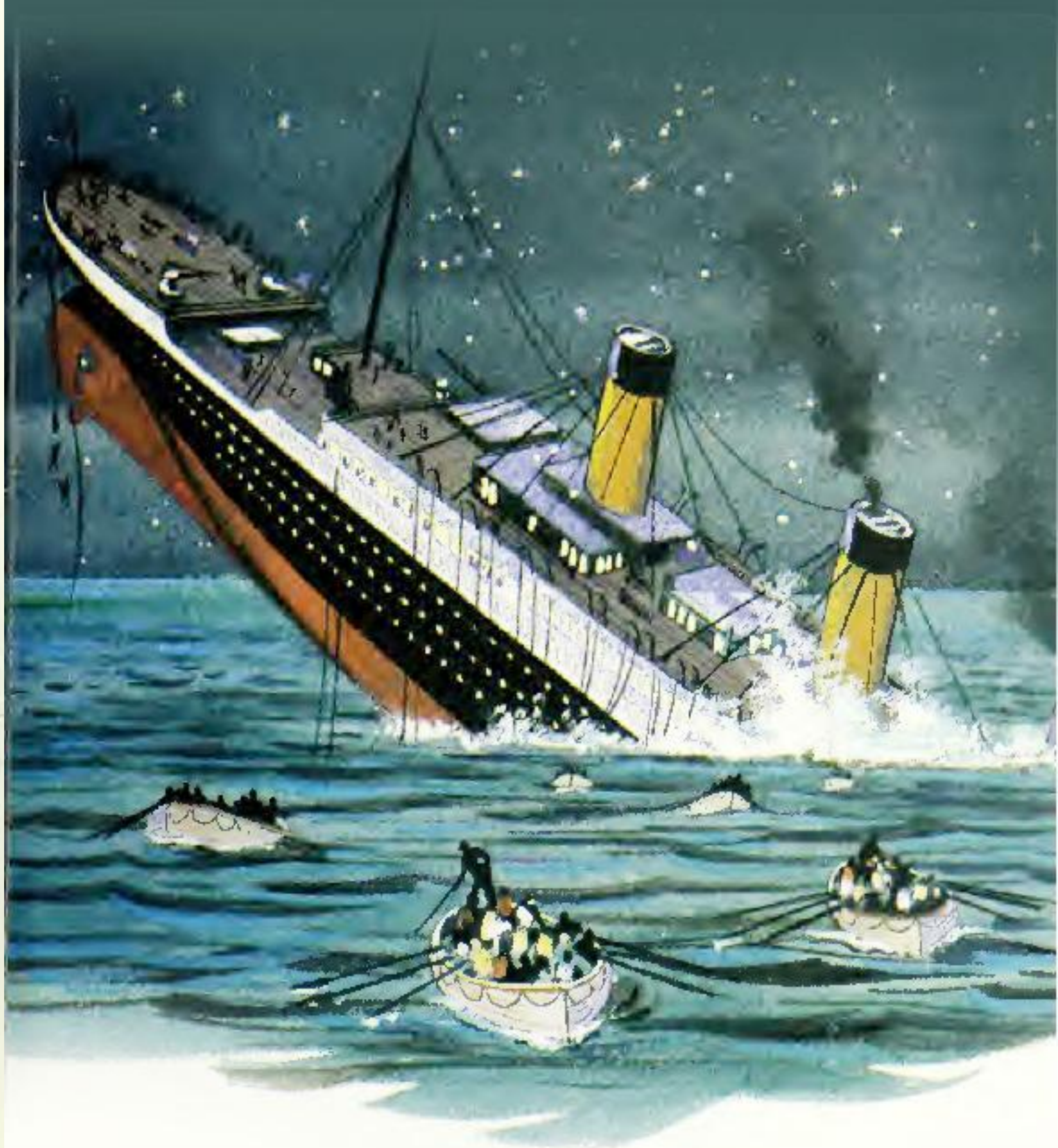

लाईफबोट्समधील लोक टायटॅनिकपासून दूर जातात. प्रत्येकजण त्या सुंदर जहाजाकडे पाहतो, त्याचे दिवे तेजस्वीपणे चमकत आहेत. पाण्यातून सजीव संगीत प्रतिध्वनीत होते.

मग संगीत बदलते. बँड एक दुःखद धून वाजवतो. त्या प्रचंड जहाजाचे एक टोक हळूहळू समुद्रात सरकते. संगीत थांबते. एक मोठा आवाज येतो. लाखो ठिणग्या हवेत उडतात. जहाजाचे दुसरे टोक सरळ वर जाते. क्षणभर, टायटॅनिक ताऱ्यांकडे पाहते. मग ते काळ्या पाण्यात गायब होते.

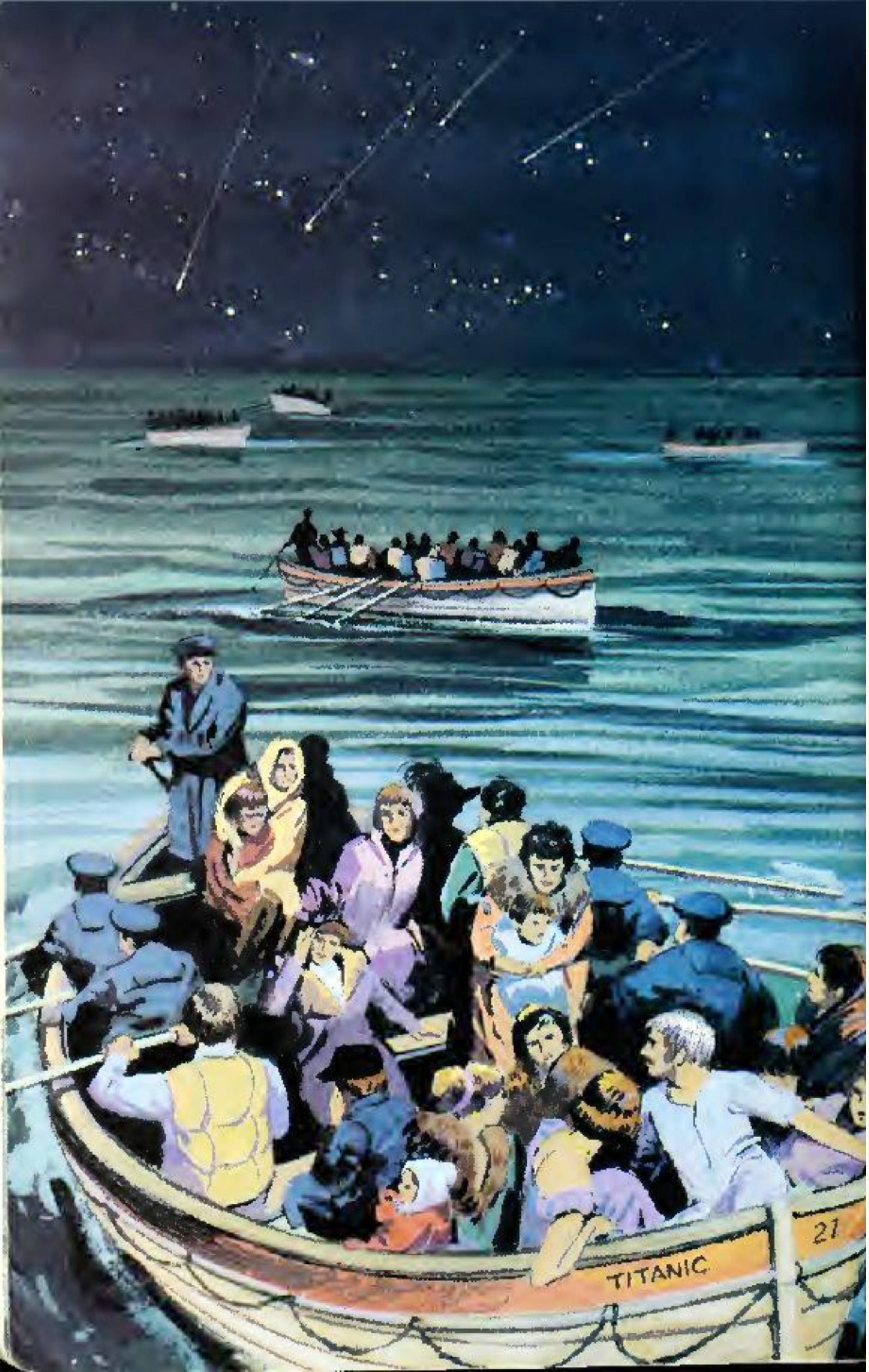

३

परत कधी नाही

१५ एप्रिल रोजी पहाटेचे २:२० वाजले आहेत. टायटॅनिक निघून गेले आहे. लाईफबोट्समधील लोक रात्रीकडे पाहत आहेत. आकाशात तारे चमकत आहेत. पण अंधार आहे. आणि कडाक्याची थंडी आहे. बहुतेक लाईफबोट्स वेगळ्या झाल्या आहेत. लोक फक्त वाट पाहत आहेत. आणि ते उबदार होण्याचा प्रयत्न करत आहेत. काहींनी फर कोट घातले आहेत. काहींनी बाथरोब आणि चप्पल घातले आहेत. एक माणूस फक्त त्याच्या अंडरवेअरमध्ये आहे. ज्यांनी जहाजातून उडी मारली आणि बोटीकडे पोहत गेले त्यांना सर्वात जास्त थंडी जाणवत आहे. त्यांचे केस आणि कपडे गोठलेले आहेत.

एक लाईफबोट उलटी पडली आहे. त्यावर सुमारे तीस माणसे उभी आहेत, बोट बुडू नये म्हणून हलत आहेत. बर्फाळ लाटा त्यांच्या पायावर आदळतात.

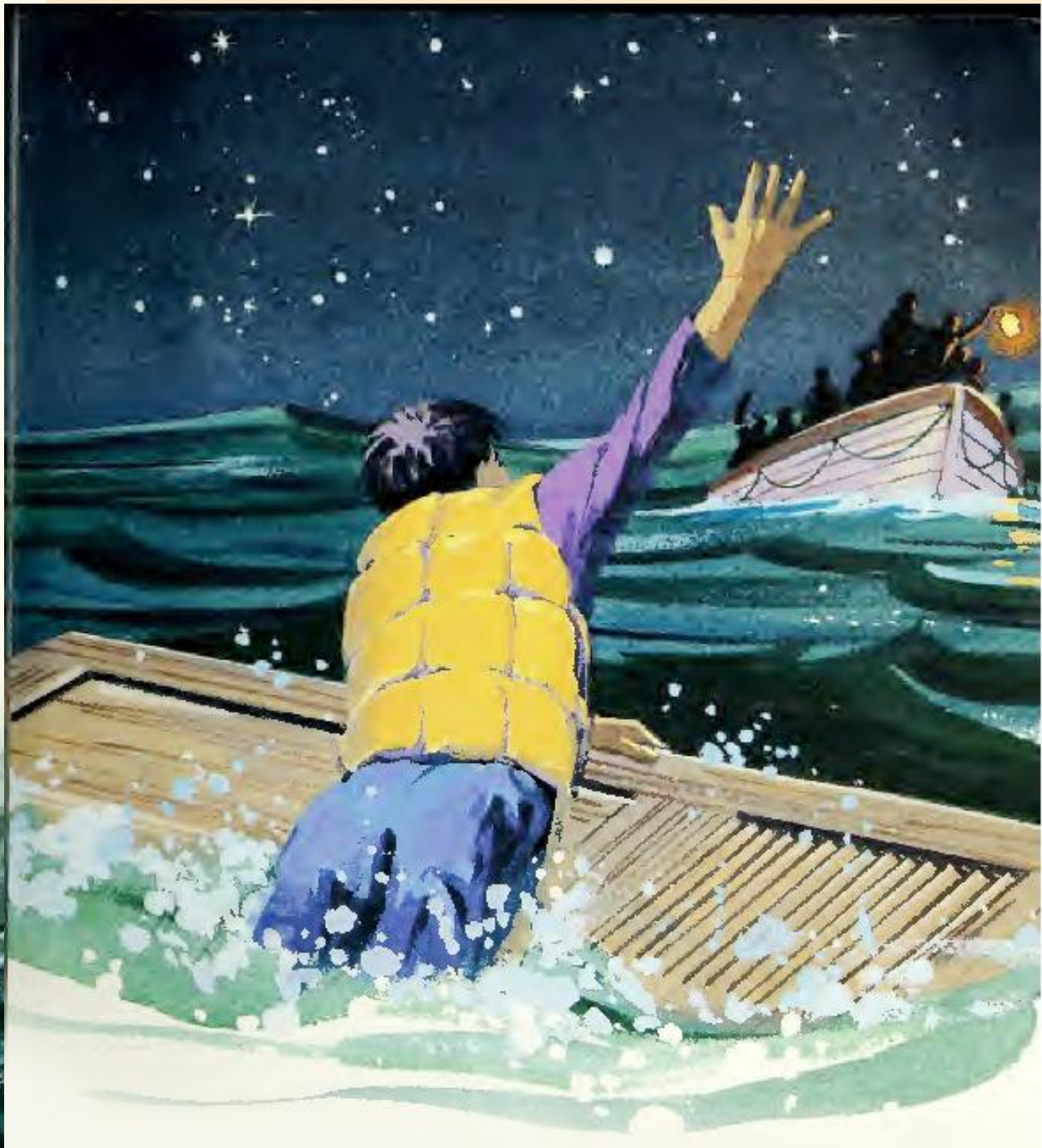

एक लाईफबोट मदत करण्यासाठी परत येते. ते लाकडी फळीवर तरंगणाऱ्या एका माणसाला वाचवतात. त्यांना आणखी लोक सापडत नाहीत. बर्फाळ पाण्यात कोणीही जास्त काळ टिकू शकत नाही.

तासन्तास जातात. आकाश काळे होत जाते. असे वाटते की मदत कधीच येणार नाही. मग अचानक एक प्रकाश चमकतो. मग दुसरे. ते एक जहाज आहे - कार्पाथिया. ते अठ्ठावन्न मैल दूरवरून आले आहे. सर्वजण हात हलवतात आणि जयजयकार करतात. ते मशाल पेटवतात. ते कागद, रुमाल - काहीही जाळतात. त्यांना जहाज स्वतःचे प्रदर्शन करायचे आहे.

सूर्य उगवू लागतो. सगळीकडे हिमखंड पसरलेले असतात. बचाव जहाज जवळजवळ एका जहाजाशी आदळते, पण अगदी वेळेवर वळते. जहाज लाइफबोट्सच्या दिशेने आपला प्रवास सुरू ठेवते. अखेर, मदत पोहोचली आहे.

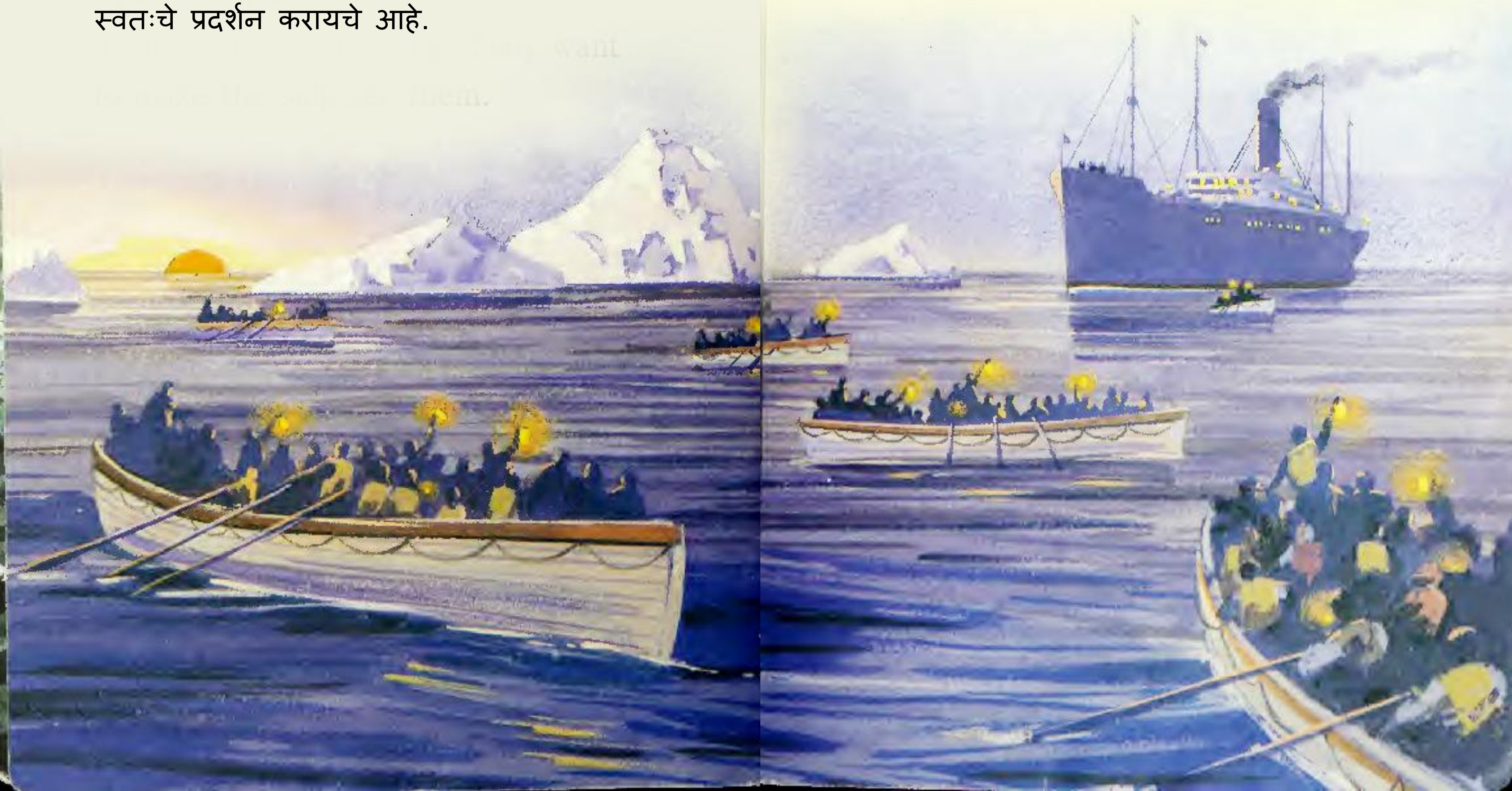

सर्वांचे लक्ष बचाव जहाजावर आहे. एकामागून एक होड्या लोकांना जहाजावर उचलत आहेत. समुद्र खवळलेला आहे आणि त्याला तासन्तास लागतात. पण शेवटी, सर्वजण सुरक्षित आहेत.

लवकरच, जगभरात बातम्या पसरतात. न बुडणारे टायटॅनिक बुडाले आहे. २,२०० हून अधिक लोक प्रवासाला निघाले.

फक्त ७०५ जणांना वाचवण्यात यश आले.कसे? का? कोणालाही समजत नाही.जेव्हा बचाव जहाज न्यू यॉर्कमध्ये येते तेव्हा चाळीस हजार लोक वाट पाहत असतात. टायटॅनिकमधील वाचलेले लोक त्यांच्या कहाण्या सांगतात. जगाला सत्य कळते. सर्वात सुरक्षित जहाज देखील खरोखर सुरक्षित नव्हते. टायटॅनिकसाठी खूप उशीर झाला होता. पण इतर जहाजांसाठीही खूप उशीर झाला नव्हता. नवीन सुरक्षा कायदे पारित करण्यात आले. डिझाइनमध्ये बदल करण्यात आले. आज, प्रत्येक जहाजात प्रत्येक प्रवाशासाठी पुरेशा लाइफबोट्स असणे आवश्यक आहे. आणि प्रत्येक जहाज लाइफबोट ड्रिल देखील करते जेणेकरून लोकांना अपघात झाल्यास काय करावे हे कळेल.

जहाजाचे रेडिओ कधीही बंद करता येत नाहीत. मदतीसाठी केलेली प्रत्येक हाक ऐकू येते. आणि आता एक विशेष बर्फ गस्त आहे. गस्ती विमाने धोकादायक हिमखंडांवर लक्ष ठेवतात. ते जहाजांना इशारा देतात. आता, एक हिमखंड कधीही अचानक जहाज उडवून देणार नाही. टायटॅनिक हे एक भयानक नुकसान होते. पण जगाने धडा शिकला.

4

शेवटी सापडले

वर्षे गेली. टायटॅनिक काळ्या, बर्फाळ थंड पाण्यात मैलभर खाली पडले होते. कोणताही डायव्हर इतक्या खोलवर पोहोचू शकला नाही. आणि कोणीही जहाज शोधू शकले नाही. खालील नकाशा तुम्हाला टायटॅनिक कुठे बुडाले हे अंदाजे दाखवतो.

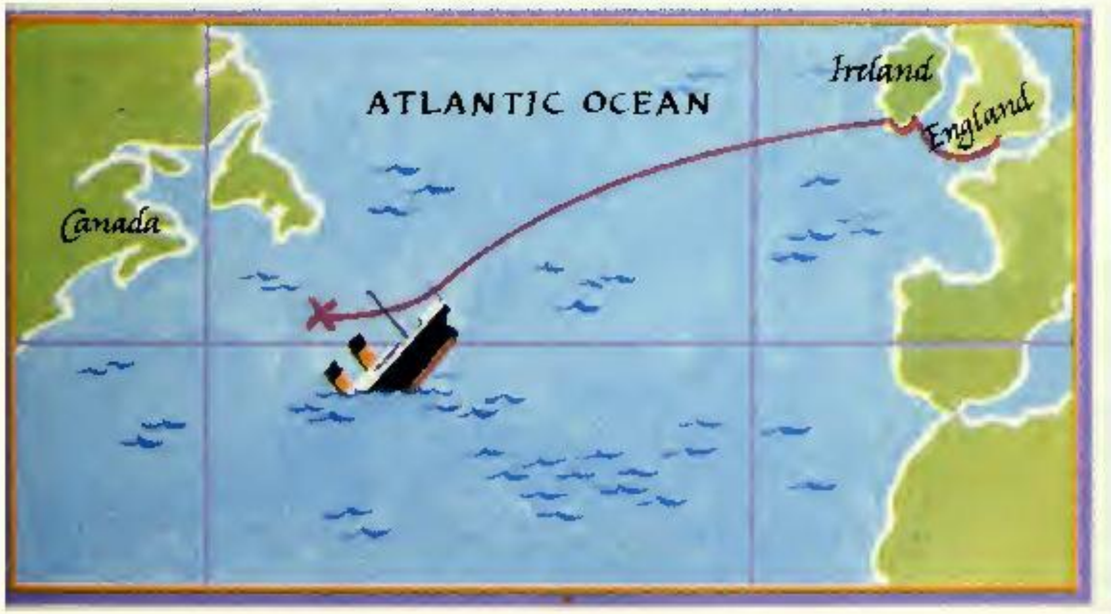

काही लोकांना वाटले की टायटॅनिकचे तुकडे झाले आहेत. ते म्हणाले की त्याचे लाखो तुकडे झाले असतील.

तरीही, खजिना शोधणारे त्या अद्भुत जहाजाचे स्वप्न पाहत राहिले. त्यांना खात्री होती की त्यात सोने आहे - आणि हिरे आणि मोती देखील आहेत.

रॉबर्ट बॅलार्ड नावाच्या एका माणसानेही टायटॅनिकचे स्वप्न पाहिले. रॉबर्ट एक शास्त्रज्ञ होता. त्याने महासागरांचा अभ्यास केला.रॉबर्ट मॅसॅच्युसेट्समधील वुड्स-होल येथील प्रसिद्ध प्रयोगशाळेत काम करत होता. त्याला खजिन्याची पर्वा नव्हती. त्याला फक्त जहाज शोधायचे होते. तो वर्षानुवर्षे त्याबद्दल विचार करत होता.रॉबर्टचा एक खास शोध होता. तो एक प्रकारचा पाण्याखालील रोबोट होता. त्याचे नाव "आर्गो" होते.

"आर्गो" खूप खोलवर जाऊ शकत होते. त्यात दिवे आणि व्हिडिओ कॅमेरा होता. ते समुद्राच्या तळावर तरंगू शकत होते. ते पाण्याखाली व्हिडिओ प्रतिमा घेऊ शकत होते. आणि ते जहाजावरील टीव्ही स्क्रीनवर प्रसारित करू शकत होते.

रॉबर्टने टायटॅनिकबद्दल जे काही वाचता येईल ते वाचले. त्याने नकाशे आणि छायाचित्रे पाहिली. शेवटी, तो तयार झाला. त्याला वाटले की त्याला माहित आहे की रहस्यमय जहाज कुठे वाट पाहत आहे.

१९८५ च्या उन्हाळ्यात, रॉबर्ट उत्तरेकडे न्यूफाउंडलंडला गेला. तो शास्त्रज्ञांच्या एका पथकासह गेला. त्यांनी त्यांच्यासोबत आर्गोला घेतले. रॉबर्टने आर्गोला शोधासाठी पाठवले. त्यांना त्यांचे पाय ओले करण्याचीही गरज पडली नाही. पण त्यांना बारकाईने पहारा द्यावा लागला. हे दिवसभर चालू राहिले. त्यांना फक्त वाळूच दिसली.

मग शेवटी, पडद्यावर काहीतरी वेगळे दिसले. ते जहाज होते का? हो, ते एक मोठे जहाज होते. इतर शास्त्रज्ञांना आनंद झाला. त्यांना टायटॅनिक सापडले होते!

रॉबर्ट को अपनी आँखों पर यकीन नहीं हुआ. ऐसा लग रहा था जैसे कोई भूत देख रहा हो. टाइटैनिक समुद्र तल पर पड़ा था. वह टूट गया था. लेकिन रॉबर्ट देख सकता था कि वह अब भी कितना सुंदर था.

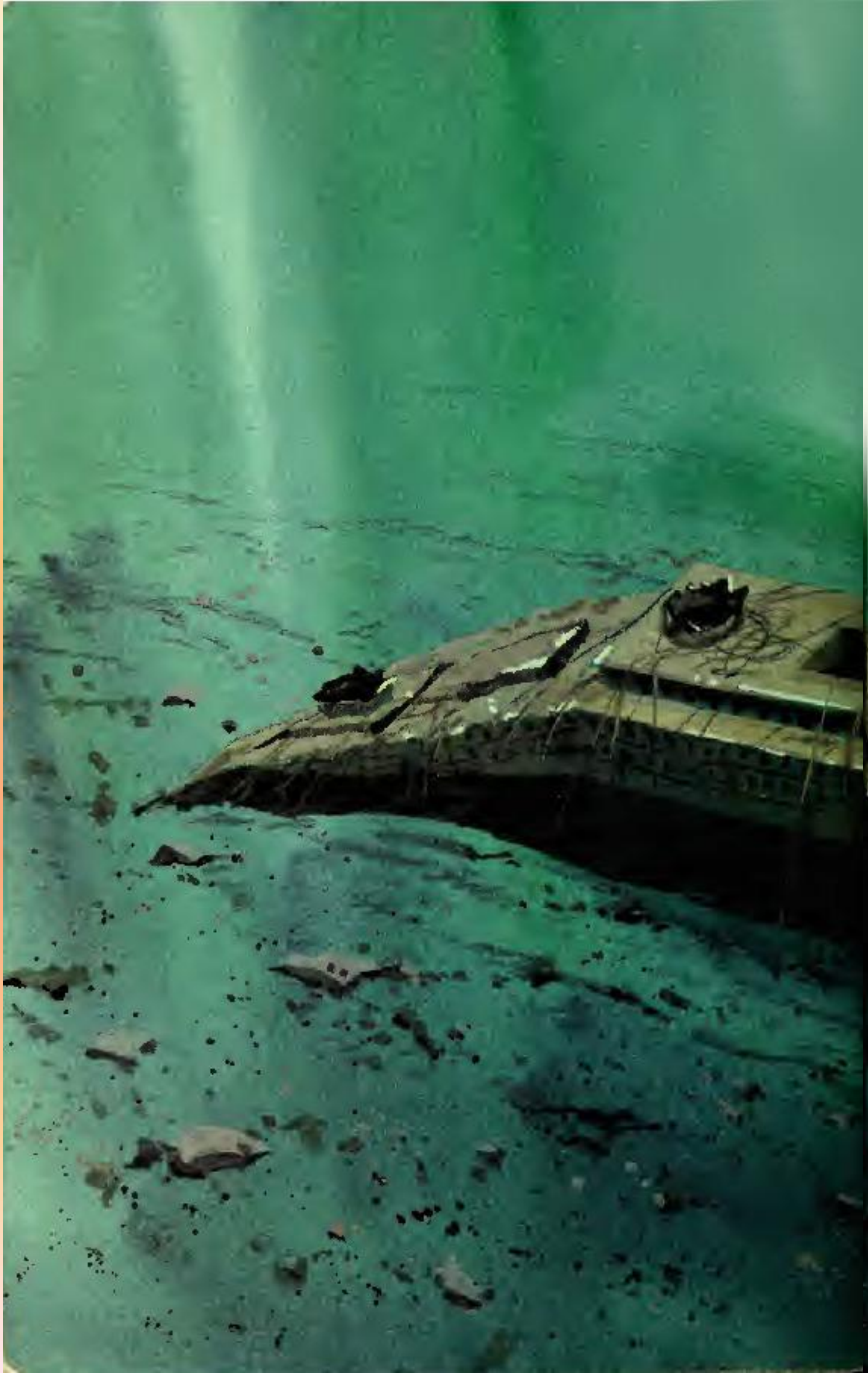

जसजसे दिवस जात होते तसतसे रॉबर्टला जहाज अधिकाधिक दिसू लागले. त्याला कावळ्यांची घरटी दिसली जिथे पहारेकऱ्याने पहिल्यांदा हिमखंड पाहिला होता.

वाळूमध्ये एक सुंदर काचेची खिडकी होती. जहाजाचे मोठे नांगर तिथे होते. सर्वत्र वाईनच्या बाटल्या विखुरलेल्या होत्या आणि सुटकेसही विखुरलेल्या होत्या.ते आश्चर्यकारक होते.

आणि दुःखद होते. इतके लोक प्रवासाला निघाले होते. इतके कमी लोक परतले होते.

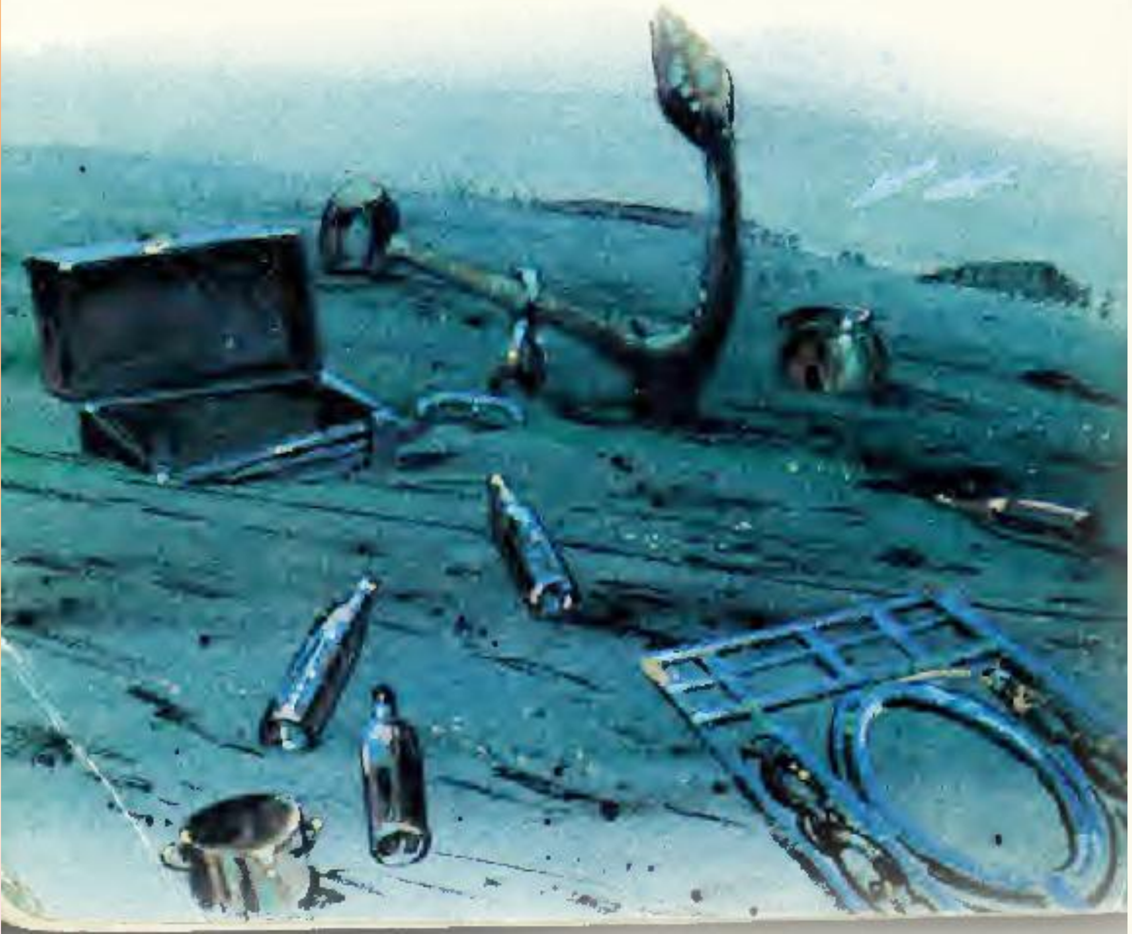

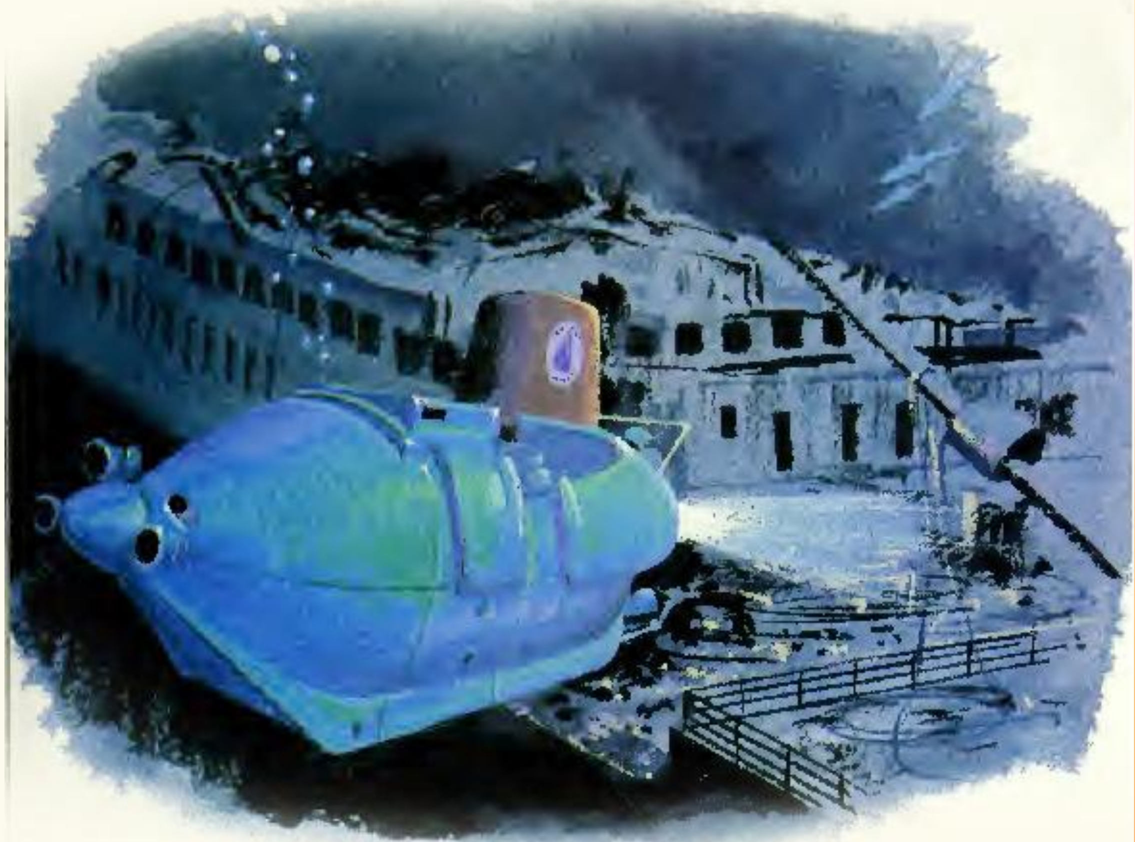

अखेर रॉबर्ट घरी परतला. त्याने टायटॅनिक कुठे सापडले हे कोणालाही सांगितले नाही. त्याला जहाज तसेच राहावे असे वाटत होते. त्याला खजिना शोधणाऱ्यांनी येऊन ते लुटावे असे वाटत नव्हते.रॉबर्टला टायटॅनिकमध्ये परतायचे होते.

आणि एका वर्षानंतर, तो पुन्हा तिथे गेला. त्याने टायटॅनिकच्या डेकवर एक छोटी पाणबुडी उतरवली. त्याने जहाजाच्या आत एक रोबोट पाठवला.

रॉबर्ट तिथून काहीही घेऊन गेला नाही. पण त्याने काहीतरी मागे सोडले. तो एक संदेश होता. टायटॅनिक शोधू शकणाऱ्या प्रत्येकासाठी त्याने तो सोडला. त्यात म्हटले होते की हे प्रचंड जहाज शांततेत सोडले पाहिजे.जगभरातील लोक रॉबर्टच्या कामाने रोमांचित झाले होते. काहींसाठी ते खूप खास होते. त्यांनी टायटॅनिकवर प्रवास केला होता. ते तेव्हा लहान मुले होते. आता ते खूप म्हातारे झाले होते. पण ते "न बुडणारे टायटॅनिक" कधीच विसरले नाहीत. जगही ते कधीही विसरणार नाही.

टाइटॅनिक

हरवले आणि सापडले.

टायटॅनिक हे जगातील सर्वात मोठे जहाज होते.

लोकांनी ते सर्वात सुरक्षित देखील म्हटले.

पण त्याच्या पहिल्याच प्रवासात

टायटॅनिक समुद्राच्या तळाशी बुडाले!

ही भयानक घटना कशी घडली?

आणि या प्रचंड जहाजाचे अवशेष आता कुठे आहेत

?या रोमांचक सत्य कथेत जाणून घ्या.